

rejst denne Sag og gennem en Aarrække støttet den betydeligt ved egne Midler. Jeg skal f. Eks. nævne, at i en Aarrække have de jydsk Landboforeninger til denne Sag ydet 16—17,000 Kr. aarlig. Landboforeningerne vare altsaa de eneste, som paa det Tidspunkt havde Administrationen. Saa opstod Husmandsforeningerne, og vi erkendte det rimelige i, at disse kom med i dette Arbejde. I nogle Aar bleve disse Bevillinger saa administrerede af Fællesudvalg af Landbo- og Husmandsforeningerne, og vi kom saa til det tredje Trin, da Husmandsforeningerne vare voksede op til alene at administrere Bevillingerne. Dette var en jævn og rolig Overgang, som jeg mente var af Betydning for denne Sag, og jeg udtalte, som sagt, paa Delegeretmødet i 1909, at nu var Tiden kommen, da Husmandsforeningerne alene kunde overtage denne Administration. Dette er ogsaa blevet omtalt i dette Ting, og den daværende Landbrugsminister har paa et afgørende Sted henvist til mine Udtalelser. Naar jeg nu her omtaler dette Forhold, vil jeg udtrykkelig fremhæve, at det ikke paa nogen Maade er min Mening at fremsætte nogen Kritik af de jydsk Husmandsforeningers Arbejde eller Virksomhed i Almindelighed. De arbejde efter min Mening godt. En Del Foreninger, ser det ud til efter Beretningen, arbejde ikke, saa faa de heller intet Statstilskud, men det maa de jo selv om, det er os uvedkommende her. Da jeg fremsatte den Udtalelse, at nu var Tiden kommen til, at Husmandsforeningerne selv kunde overtage Administrationen, regnede jeg ikke nok med, det maa jeg indrømme bagefter, at der endnu er store Strækninger i Jylland, hvor der ingen Husmandsforeninger er. Jeg regnede endnu mindre med, at Husmandsforeningerne ikke vilde samarbejde med Landboforeningerne til en forsvarlig Administration. Thi jeg gik ud fra, at man kunde ikke i Husmandsforeningerne have den Opfattelse, at det ikke var tilladt at gøre det. Allermindst regnede jeg med, at Husmandsforeningerne vilde kuldkaſte de gamle, prøvede Fordelingsregler mellem Kredsene og indføre nye, som efter min Mening have vist sig at være ret uforsvarlige. Det er jo saaledes, at Jylland er delt i 87 eller 89 Kredse, og det drejer sig altsaa om Statstilskuddets Fordeling mellem disse Kredse. Der blev paa Landboforeningernes Delegeretmøde anket over dette Forhold fra Landboforeningerne i Vestjylland, navnlig hvor der ingen Husmandsforeninger er. Jeg

tog ikke Ordet ved den Lejlighed, og jeg vilde heller ikke have omtalt det her, idet jeg er gaaet ud fra, at det var af den Slags Børnesygdomme, der ofte vise sig, men som man nok vilde komme bort fra. Naar jeg i det hele taget omtaler det, er det, fordi man fra de samvirkende jydsk Husmandsforeningers Side gennem Ritzaus Bureau har udsendt en Meddelelse, hvori man hævder den anvendte Fordelingsmaades Retfærdighed og dens Overensstemmelse med Ministeriets Regler; dog nævner man ikke i denne Redegørelse noget om, efter hvilke Regler man har fordelt Tilskuddene mellem Kredsene. Men jeg skal vise, at begge Dele ere urigtige. Fordelingen er ikke retfærdig, og den er heller ikke overensstemmede med Ministeriets Regler.

De Fordelingsregler, som før brugtes, vare godkendte gennem en Aarrække af de store aarlige Husmandsmøder, der bleve holdte i Aarhus, og hvortil der mødte Repræsentanter fra Husmandsforeningerne og fra Landboforeningernes Husmandsudvalg. Det var Regler, som vare lavede og godkendte af dette Udvalg, der gennem en lang Aarrække bestod af 5 Mænd, hvoraf de 4 hørte til Foregangsmændene blandt de jydsk Husmænd. Jeg skal nævne, efter hvilken Skala denne Fordeling fandt Sted. Den fandt Sted paa følgende Maade: $\frac{1}{6}$ med lige stort Beløb til alle Kredse — det var for ikke at gøre de smaa Kredse Uret —, $\frac{1}{6}$ i Forhold til Antallet af Ansøgere det foregaaende Aar, $\frac{2}{6}$ efter Foreningernes eget Bidrag til Sagen det foregaaende Aar og $\frac{2}{6}$ efter Antallet af Landejendomme under 1 Td. Hartkorn. Denne Fordelingsmaade har en Række af Aar virket til almindelig Tilfredshed; den tog alsidigt Hensyn, den anerkendte, at denne Bevilling af Staten var tiltænkt alle Landets ca. 150,000 Husmænd i lige Forhold, og den spurgte ikke om og gjorde det ikke til Betingelse, at en Egn Husmænd vare Medlemmer af den ene eller den anden Forening for at faa fuld Del i Tilskuddet. Der kan selvfølgelig ændres ved den; Brøkerne kunne være andre; men jeg mener, at disse tre Hensyn: Antal Ansøgere det foregaaende Aar, Foreningernes eget Bidrag, der vidner om den paagældende Egn's Interesse for Sagen, og saa det Antal Landbrugshuse, der findes, ere rimelige Hensyn at tage.

Men nu viser det sig, at Husmandsforeningerne strøg Hensynet til Antal Ansøgere og til Foreningernes eget Bidrag og kun beholdt Hensynet til Antallet af Huse.